

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Narčnina:

celoletno	Din 25—
pololetno	Din 12-50
četrtletno	Din 7—
posamezna številka	Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

mali oglasi do 9 petih vrst	à Din 1-50
večji inserati od 10 petih vrst naprej	à Din 2—
notice, izjave, poslano, reklame petih vrst	à Din 3—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Kmetijska družba.

Na vse pozive klerikalnim poslan-
cem, da vendar jasno in določno po-
vedo, kakšne nepravilnosti so se go-
dile pri Kmetijski družbi, molče kleri-
kalni obrekovalci ko grob. Ne povedo
niti imen onih, ki da so zagrešili kakš-
ne nepravilnosti, niti ne povedo, v čem
da so te obstojale. S tem priznavajo,
da so klerikalni poslanci, ki so govo-
rili ministru Vujičiču o nerednostih,
čisto navadno lagali.

Vsaj vendar poznamo naše kleri-
kalce. Samo predstavite si, da bi bila
le stotinka tega, kar so trdili klerikalni
poslanci, resnična, da je bila Kmetij-
ska družba oškodovana ne za 100,
temveč za en sam milijon! Kako bi te-
daj drdale vse klerikalne časopisne
raglje, kako bi tedaj ropotali vsi kle-
rikalni časopisni mlinci. Tako pa molče,
kajti tudi najbolj spreten lažnivec ne
more lagati, kadar je resnica pre-
očita.

In kakor klerikalci, tako molči tudi
vlada. To pa je dvakrat bolj nedopust-
no, zakaj vlada je dolžna, da štiti čast
svojih državljanov, ne pa da jih celo
sama obrekuje. Samo kot obrekoval-
ne članov glavnega odbora pa mora-
mo smatrati dejstvo, če izjavlja notra-
nji minister, da je bil občni zbor Kme-
tijske družbe odgojen le vsled nepra-
vilnosti, ki da so se godile v Kmetijski
družbi, če pa ne podvzame prav ničesar,
da bi te nepravilnosti dognal in
krivce kaznoval.

Postopanje notranjega ministra je
tem bolj napačno, ker so člani večine
glavnega odbora javno s svojim podpi-
som pozvali oblast, da izvede proti
njim preiskavo. Vseeno se oblasti niso
ganile.

Prišli smo torej že tako daleč, da
se sme javno in z uradnega mesta kle-
vetati državljana in da se jim odreka
pravica zadostne. Proti takemu po-
stopanju protestiramo najodločnejše in
prepričani smo, da je z nami vsa po-
štena javnost.

Kljub vsemu temu pa se je vlada
spozabila celo tako daleč, da je na
lubo klerikalcev zagrešila novo po-
stavolomstvo. Vlada je namreč privo-
lila v nezasišlan klerikalni predlog, da
smejo voliti glavni odbor Kmetijske
družbe za leto 1923 tudi taki, ki leta
1923 niso bili niti njeni člani, temveč za
katere so plačali klerikalni magnati šele
leta 1924 članarino. Dosti protipostav-
nih ukrepov je bilo že izdanih v Jugo-

slaviji, toda ta predstavlja na vsak na-
čin krono.

Zanimivo pa bi bilo vprašati, kako
to, da so postali klerikalni generali na-
krat tako radodarni, da plačujejo čla-
narino drugim. Dosedaj smo še vedno
videli, da znajo ti gospodje samo je-
mati, nikakor pa ne dajati. Samo po-
glejte v imenike dobrotvornih društev,
pa od klerikalnih generalov ni v njih
nikogar. Samo čitajte po časopisih
imena darovalcev in podpornikov na-
ših društev, pa nikdar ne boste zasle-
dili imena klerikalnega generala. Sedaj
pa nakrat taka radodarnost!

Vidi se pač, da imajo gospodje
svoje posebne interese in da bi plačali
članarino klerikalnim članom v Kmetij-
ski družbi samo zato, da bi si ošvžili
Kmetijsko družbo, da bi si prilastili
njeno premoženje in si potem z obrest-
mi povrnil vse izdatke, ki so jih imeli
pri plačevanju Kmetijske družbe.

V tem je namreč stvar! Gre za pre-
moženje Kmetijske družbe, za ono pre-
moženje, ki ga je znosil tekem deset-
in desettletij slovenski kmet. Tega pre-
moženja bi se hoteli polastiti, potem pa
»Kmetijsko družbo« ubiti, da bi bila
Gospodarska zveza brez konkurence.

In da je temu v resnici tako, potr-
jujejo tudi dogodki v Gospodarski zve-
zi. Tu gospodarita v zadnjem času
profesorja Jarc in Remec absolutno.
Odslovila sta kratkoma ravnatelja
Dularja in Bercierija in sedaj gospo-
darita sama. Ne bo dolgo, ko bo Go-
spodarska zveza izpremenjena v del-
niško družbo in slovenski kmet bo zo-
pet opeharjen za svoj trud in za svoj
denar.

Pa profesorjema Gospodarske zve-
ze ne zadostuje, zato hočeta vladati še
v Kmetijski družbi. Obrnila sta se za-
to na radikalno vlado na pomoč in da
bi vlada bolj gotovo pristala, so morali
še vsi klerikalni poslanci podpreti nju-
ne želje in tako smo doživeli, da je
zagrešila radikalna vlada na ljubo onih
poslancev, ki pravijo, da so njeni naj-
večji nasprotniki, postavolomstvo.

Kdo pa je tako nerazsoden, da bi
mislil, da delajo radikalni usluge na-
sprotnikom zato, da bi jim ti škodovali.
Za vsakega razsodnega moža je jas-
no, da so morali klerikalni poslanci
radikalom uslugo plačati, da so kleri-
kalni tigri delali z radikali politično
kupčijo. To kupčijo pa naj bi plačal slo-
venski kmet in sicer s premoženjem —
Kmetijske družbe! Taka je stvar!

Ali pa boste kmetovalci to trpeli?
Ali ste mar znašli premoženje Kmetij-
ske družbe zato skupaj, da pripade pre-
moženje tistim, ki niso za razvoj Kme-
tijske družbe nikdar ničesar storili?
Ali boste trpeli, da plačujete Vi neče-
ne politične kupčije?

V »Domoljub«, »Slovenec«, »Slov.
Gospodaru« in »Straži« čitate vedno
in vedno o strašnih korupcijah, ki so
jih zagrešili radikali. In kako so kri-
čali tisti, kako da bodo klerikalni tigri
zrušili radikale zaradi njihove korup-
cije. Sedaj pa vidimo nakrat, kako se
ti klerikalni tigri vežejo z radikali,
kako delajo z njimi politične kupčije,
kako sami uganjajo korupcijo, kako se
njim prodajajo! To hinavščino kleri-
kalnih poslancev treba kaznovati in
kdor čuti v sebi le količjak pošteno-
sti, mora reči: S tistimi, ki delajo kup-
čije s Kmetijsko družbo, nobene bese-
de. Tem ljudem velja večni boj in sicer
brezobzirni boj!

V zadnji uri pa tudi vladi resno opo-
zorilo. Če gazi vlada na ljubo klerikal-
cev zakone, potem tudi nima pravice,
da bi od nas zahtevala spoštovanje

pred zakoni. Kaj pa bo potem, če bo
tudi kmetstvo ljudstvo dejalo, da ga za-
konu ne brigajo, pa si more izračunati
vlada sama. O tem je pač vsaka be-
seda odveč.

Pravica mora zmagati in tudi pri
Kmetijski družbi! Zato vse, kar je po-
šteno, v boj proti koruptnim kulukar-
jem! Kmetijska družba ne sme pasti
v roke klerikalnim mešetarijem, Kme-
tijska družba mora ostati v rokah slo-
venskega kmeta!

Poziv Štajercem!

Tudi na Štajerskem moramo kulu-
karje vreči iz Kmetijske družbe. Zato
vsi na delo, zato vsi na plan!

Do dne 31. marca je še čas, da vpi-
šemo toliko novih članov, da bomo
imeli tudi na Štajerskem večino! Vsi
morajo storiti svojo dolžnost in uspeh
je zagotovljen.

Klerikalni kulukarji so zapravili že
milijone kmetijskega premoženja, pre-
moženja Kmetijske družbe ne smejo
zapraviti.

S kulukarji ven iz Kmetijske dru-
žbe! To se mora zgoditi tudi na Šta-
jerskem.

Planinska dneva.

Planinskim odborom in Gospodarskim
odborom za oskrbovanje planin ljub-
ljanske oblasti.

Sklicujem pod imenom »Planinski
dan« skupno sejo Planinskih odborov
ljubljanske oblasti (političnih okrajev
Radovljica, Kranj in Kamnik v Kranj
na dan 25. marca 1924 ob 8. uri zjutraj
v sejno dvorano mestne občine kranj-
ske.

Dnevni red:

1. Otvoritev in pozdrav po agrarnem
komisarju.
2. Predavanje: »Agrarna politika in
naše planšarstvo«, predava agrarni ko-
misar dr. Fran Spiller-Muys.
3. Poročilo planinskega nadzornika.
4. Poročilo načelnikov Planinskih
odborov o stanju planin in planšarstva
v njihovem okraju, in sicer:

1. lastnih (zasebnih in skupnih)
planin,
2. servitnih planin,
3. veleposestniških planin.
5. Predlogi za delovni program v
letu 1924 po sledečih smernicah:

1. nadaljevanje in dovršitev v
delu se nahajajočih zboljševal-
nih naprav,
2. določitev planin, ki so najbolj
potrebne novih melioracijskih

del in na katerih se z delom
lahko takoj prične,

3. obhod planin v svrhu prouča-
vanja in naprave zboljševalnih
načrtov,
4. revizija že izvršenih meliora-
cijskih del.
6. Slučajnosti.

Dolžnost vseh planinskih odborov
pa je, da se tega zborovanja polnošte-
vilno udeležijo. Istotako je želeli, da se
udeležijo tega dneva tudi vsaj načelniki
ozir. njih namestniki vseh gospodarskih
odborov, ozir. odsekov za oskrbovanje
planin v imenovanih okrajih.

Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za
povzdigo in prospeh naših krasnih pla-
nin ter za napredek našega planšarstva.

Planinski odbori in Gospodarski od-
bori, ozir. odseki planin naj izdelajo že
doma v posebnih sejah podrobna poro-
čila in predloge za 4. in 5. točko dne-
vnega reda ter jih prineso po možnosti
spisane na zborovanje.

Krajni komisar za agrarske operacije
Dr. Spiller-Muys, okr. glavar.

Planinskim odborom mariborske oblasti.

Sklicujem pod imenom »Planinski
dan« skupno sejo Planinskih odborov
mariborske oblasti (politični okraj Ce-
lje, Slovenjgradec in Konjice v Mozirju

na dan 30. marca 1924 ob 11. uri do-
poldne.

Dnevni red:

1. Otvoritev in pozdrav po agrar-
nem komisarju.
2. Predavanje: »Agrarna politika in
naše planšarstvo«, predava agrarni ko-
misar dr. Fran Spiller-Muys.
3. Poročilo planinskega nadzornika.
4. Poročilo načelnikov Planinskih
odborov o stanju planin in planšarstva
v njihovem okraju, in sicer:

1. lastnih (zasebnih in skupnih)
planin,
2. veleposestniških planin.
5. Predlogi za delovni program v
1. 1924 po sledečih smernicah:

1. določitev planin, na katerih se
ima pričeti z izboljševalnimi
deli,
2. določitev planin, za katere je
izdelati izboljševalne načrte,
3. revizija že izvršenih meliora-
cijskih del.

6. Slučajnosti.
Dolžnost vseh Planinskih odborov
je, da se tega zborovanja polnoštevilno
udeležijo.

Vabljeni pa so vsi, ki se zanimajo
za povzdigo in prospeh naših krasnih
planin ter za napredek našega planšar-
stva, posebno okrajni odbori, pašniške
zadruge in posamezni planinski po-
sestniki.

Planinskim odborom naročam, da
izdelajo že doma v posebnih sejah po-
drobna poročila in predloge ter jih pri-
neso po možnosti spisane na zboro-
vanje.

Krajni komisar za agrarske operacije
Dr. Spiller-Muys, okr. glavar.

Iz zemljoradniške- ga kluba.

Predsednik zemljoradniškega po-
slanskega kluba tov. Voja Lazič je po-
slal na g. ministra vojske in mornarice
oster upit zaradi grdega in surovega
ravnjanja z letošnjimi rekruti pri heka-
terih vojaških oddelkih. Na klub je nam-
reč prišlo polno pritožb, da po nekate-
rih garnizijah pretepafo fante podoficirji
in častniki.

Klub je sklenil vsak slučaj javiti voj-
ministru in zahtevati pravičnega postop-
panja.

Tov. Pucelj pa je vložil na vojnega
ministra upit zaradi izgubljenih civilnih
oblek, a na ministra vnanjih zadev za-
radi prepočasnega izplačevanja ameri-
škega denarja, ki ga Podporne Jednote
izplačujejo pri naših konzulatih, a mine
leto predno ga dobi pristojna družina.

Lepi janičar.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

Salda ga je motrila nepremično. Minil ga je bil
prvi mladostni ogenj in vesela predznost; moške
poteze so kazale strogo mirnost, odločnost in sa-
movoljnost. Videlo se mu je, da pozna pravo mero
ponosa in samozavesti, ki ju more kazati mož, ne
da bi odbijal in žalil drugih ali se jim zdel ošaben;
videlo se je temu obrazu, tem očem, da bi utegnil
biti strašen v svoji jezi.

Mignil je z desnico. Zatrobila sta dva lovca
in ponehalo je vrvenje in kričanje. Na balkonu in
ob oknih so mahali z robci grofinja Mila, komtesa
Alijana, baronica Efranka Leuenbergova, grof
Krupski in drugi, ki niso hoteli na lov. Odhajajoča
gospoda jim je odzdravljala in krenila proti ve-
likim vratom.

Prvi je jezdit nadsokolar Jure Adlešič, žilav
možak z obritim, trdim, kakor izklesanim obrazom.
Sledila mu je lovška godba, umetniki s trobentami
in bobnicami. Za njimi so jahali grof Majnard in
gosti. Sokolarji in pesarji so bili že na vse zgodaj
odrinili s sokoli in psi in tovornimi konji, ki so
nosili preproge in vse potrebno za predkosilec pod
milim nebom. Za gospodo so se uvrstili hlapci z
rezervnimi konji in dolgiimi drogovi, da bi poma-
gali sokolu, ako bi kateri padel s čaplo v močvir-
nico. Vsi so veseli jahali skozi mračni hladni obok
čez vzdolžni most in takoj pod visokimi jagnedi
pognali konje, da so zdirljali v vabljivo jutro.

Mehki, tihi vzduh je rahlo trepetal v solnčnem

svitu. Izprva so jahali molče mimo vinogradov, mi-
mo visokega žita in rjavih njiv, skozi hrastove in
bukove lozice, mimo bornih selskih hišic in lesene
cerkvice. Radovedno so gledale ženske in rdečelica
belolasa deca za njimi. Dasi je bilo še rano, so že
slutli vročino velikega dneva. Prah se še ni dvigal,
zadrževala ga je jutranja vlaga. Tuintam je dehtelo
po svežem senu, drugod pa je še nepokošena trava
valovala v lahni valih s srebrnim bleskom. Mnogo
sveta pod brdi je bilo pustega, neobdelanega. Ozka
pot je vodila v samotjo tihe divjave proti severu,
koder so temneli za lahno paro ponosni gozdati
Gorjanci.

Na vsakem klancu, na vsaki gorici se je ozi-
rala Salda plemenita Frauensteinerjeva, da bi vi-
dela kje ogenj ciganskega tabora; ali uzrla ni niti
najmanjšega dima. Zastonj je gledala tudi v mračni
pragozd; večidel sta bregovito in nepredorno trnje,
drevje in grmovje kraj puta gosto prepletala sro-
botina in divji hmelj ter druge plezalke in ovijalke.
Jahali so skozi Veliko Bukovje in zavili pri Adle-
šičih na deželno cesto proti Metliki.

»Lej, lej, vitez Erazem pa le ne nosi mojega
bodala!« si je mislil vitez Ahac, ki je v lovski ka-
mižoli, preparani na prsih in komolcih, nekoliko po-
ševno sedel na svojem rumenkastem žoltku. »Noče
me dražiti, kajpada. In drži se tako čemerno in
mrko, kakor bi jezdit v boj. Bog vedi, kaj pre-
mleva. Že dolgo ni bilo slišati ničesar sumnega o
njem. Menda si je prilisičil že dovolj in zdaj uživa
svoj plen lepo tiho in mirno. Pa kaj je to meni mar?
Pomeniva se rajša kaj lepega za gospodično Odo!«

Ob ugodni priliki je pognal svojega žoltka in
jahal vstric nje na desni. Zdelo se mu je, da ga je

radoživa mladenka izredno prijazno pogledala s
svojimi živahnimi, radostnimi očmi. Veselil se je
tega in sklenil, da se bo trudil biti danes posebno
šarmanten.

»Lov bo lep, baronesa Leuenbergova, samo
malo prevroče utegne biti in presoparno,« je rekel
in se nasmehnil, zadovoljen, da je sprožil tako za-
nimiv pogovor. »Popoldne bo pa dež.«

»Ali veste to tako gotovo?« je vprašala naglo
in malo nejevoljno.

»Presneto je zala in bujna in rada se vojskuje
s pogledi,« si je dejal sam pri sebi ter se pohvalil
na glas: »Zvezde poznam, baronesa, zvezde in vre-
me. Že več dni zaporedoma ni bilo nobenega
oblačka na nebu, pa tudi pav je kričal ponoči. Dež
pojde, toda takrat bomo spet pod streho na Blaga-
jevem gradu. Dopoldne bomo pa lovili prav ime-
nitno. Malo daleč je lovišče, ravan onkraj Kolpe;
saj veste, da ima moj svak dosti sveta in gradov
tudi na Hrvaškem. Le vedno ostanite blizu mene,
žlahtna gospodična, z mano se boste zabavali na-
ravnost izborna!«

Pogledala ga je osuplo, nato pa se mu je na-
smehnila precej nagajivo.

»Odlični sokolar sem,« je hitel hvaliti vitez
Ahac sam sebe, »ne bojim se nobenega flandrij-
skega sokolarja. Škoda, da vam ne morem takoj
pokazati svojega sokola Odiseja. Pravzaprav ni
samec, ampak samica. Samice so mnogo boljše za
lov, imena so jim pa navadno vendar moška, vrag
vedi, zakaj. Moj Odisej ni z Izlandije tudi ne iz
Norvegie in ne z Danskega. V Gorjancih je doma,
ali izužil sem ga jaz sam! Prinese mi iz zraka vse:
prepelico, jerebico, šojo, srako, vrano, štokljo,

divjo raco in gos, fazana, dropa, žerjava, laboda,
čaplo, vse, vse. Ujel mi je že tudi zajca. O, kako
nadarjen sokol je moj Odisej! — Ali mi daste tisti
klinček, ki tako sladko počiva v vaših lasih?«

Iztegnil je roko, da bi sam vzel cvetlico; toda
baronesa Oda Leuenbergova je zamahnila tako hi-
tro z desnico, da se je ustrašil sicer jako hladno-
krvni žoltko in nenadoma skočil v stran.

»Oh, toliko da nisem cepnil raz konja!« se je
gneval vitez Ahac natihoma. »Hu, kako pisano zna
gledati ta punca! Tako mlada, pa že taka! Kadar
bo stara, bo cela furija. Hvala Bogu, da sem jo spo-
znal o pravem času. Odslej bom zabaval rajši
Otmijo!«

V senčnati dolinici pod Plešivico so zagledali
Blagajevce hlapce in tovrne konje; pripravljali so
tam vse potrebno za mali obed po lovu.

»Kako se čuti, da je solnce že višje!« je kliknil
vitez Ahac tako, da ga je moral slišati njegov svak
spredaj. »Ali bomo žejni v tej soparici, gospoda
svetla!«

In žalostno je pogledal sodčke, hladeče se v
praproti in travi. Toda grof Majnard je jezdit kar
dalje. Med Krasincem in Pravotino so prebredli
reko. Na hrvaški strani se je širila med dvema
ovinkoma Kolpe in nizkimi brdi travnata ravnica
proti severoizhodu. Tla so bila ponekod mehka,
mokrotna, tuintam gosto pokrita z rumenim šašem
in okrašana z žoltimi perunikami, mičnimi presli-
cami in zlaticami. Po zraku so plesali mnogobrojni
komarji in se lovili elegantni kačji pastirji. Dišalo
je po močvirni vlagi; na izhodu se je skrivalo pod
visoko širokolisto rogozino in trstovino malo barje.

(Dalje prihodnjič.)

Tov. Pucelj v specialni debati o proračunu pravosodja

V petek, dne 7. marca je govoril pri proračunu za naše justično ministrstvo tov. Pucelj, ki je uvodoma ostro napadel pravosodnega ministra, ki se v načelni debati ni zanimal za parlament, niti ni čital napade poslancev na njegovo ministrstvo, tako da morajo poslanci nekatere stvari ponavljati po večkrat, ako hočejo, da se jih čuje in vpoštevja. Zatem je temperamentno obsodil besedolomstvo današnjega g. ministra. ki mu je v odgovoru na svoječasni upit, obljubil, da bo najpozneje do oktobra predložil skupščini izjedačanje zakona o kompetenci okr. sodišč. Govornik je navedel, kako je s to nizko kompetenco (1000 Din) prizadet zlasti kmet in podeželski obrtnik, ki morata za najmanjšo stvar plačevati dvakrat po dva advokata ter čakati vrhutega po poldrugo leto na denar. Zatem je ponovno kritiziral čudno postopanje ministrstva pravde napram upravnemu sodišču v Celju. V nadaljevanju svojega govora je bilal »čudno« postopanje beograjskih sodišč, ki »izgubljajo« akte, kar se je njemu primerilo, a g. minister niti ne odgovarja pravočasno na upite poslancev. »Na ta način« — je rekel tov. Pucelj ironično — »je treba samo ponuditi za pričo pok. Protiča, akt gre v Beograd in tožbe je konec!« — Protestiral je tudi pri takomenovanih pomolostitvah proti zlorabi krone, ako se brez pristanka prizadetih v privatnih deliktih skuša zlorabiti kraljevo milost ter pomolostiti obsojene obrekljivce, kadar proti nevarnosti v slučaju Iskra. Konečno je tov. Pucelj v imenu zemljoradniškega kluba povdaril, da pri sodnikih država ne sme štediti ter da mora gledati, da nam vzpostavi v sodiščih tiste svete institucije, kakor smo jih bili vajeni gledati pred vojno. — Po govoru tov. Pucelja je odgovarjal g. minister Niko Perić jako obširno. Obljubil je, da zakon o kompetenci že študira min. svet ter je tudi obljubil, da bo vse ostale slučaje proučil ter dal pozitiven odgovor. »Seveda, če boste imeli še čas.« se mu je smejal tov. Pucelj.

Vestnik kmetijskih fantov in deklet. Naloge slovanskega kmetijskega pokreta.

(Opazke k nameravanem kongresu slovanske kmetijske mladine.)

Razmere med slovanskimi narodi danes nikakor niso razveseljive, najmanj pa njihov politični svetovni položaj. Velika Rusija nekdanji najmočnejši činitelj v evropski politiki in up vsega Slovanstva, leži še danes v razvalinah revolucije. Ostali slovanski narodi pa živijo v medsebojnih sporih. Poljaki se pripravljajo s Čehi za Tešin in Javorino, z Ukrajinci za narodnostno vprašanje v vzhodnem Poljskem. Hrvati predbacivajo Srbom skrajni centralizem in zahtevajo ustanovitve lastne države. V Bolgariji je bil vržen miroljubni režim Stambulijskega, ki je imel pošten namen končno likvidirati stari srbsko-bolgarski spor za Macedonijo. Vlada profesorja Cankova, sestavljena iz skrajno nacionalističnih elementov, ne smatra macedonskega vprašanja za rešenega in samo čaka na ugodno priliko za aktivno delovanje. Iz tega je nastala nova napačnost med Srbi in Bolgari. In tako vidimo na vseh straneh spore, ki pripravljajo velike prepire v slovanski rodlini, namesto bratskega zboljšanja.

Ti prepiri izčrpavajo moči slovanskih narodov in jih potiskajo v ozadje na političnem in gospodarskem polju. Tuji narodi izžemajo danes Slovanstvo, ki postaja polagoma njihov rob.

Prepire med Slovani povzročajo kulturna in politična nasprotstva. Del Slovanov — Poljaki, Čehi, Slovenci in Hrvati so vzgojeni pod vplivom zapadne kulture, kjer je bil glavni činitelj Rim z rimsko-katoliško cerkvijo. Ostali slovanski narodi so živeli pod vplivom vzhoda, kjer je vladala pravoslavna cerkev. Dva različna središča so imela vpliv na različni razvoj slovanskih plemen, ki morajo danes živeti skupaj ali kot sosed, ki se pa iz teh vzrokov med seboj napadajo.

Politične spore povzročajo ekstremni nacionalisti, ki vidijo v imperijalističnem narodnem programu rešitev svoje domovine in naroda. Iz mirovnih ozirov je nujna potreba zlikvidirati skrajni nacionalizem. Nikdar nam ne sme biti vodnik narodnostni imperijalizem na škodo tega ali onega naroda, temveč medsebojna vzajemna strpljivost. Konečno moramo odstraniti bolesten narodni čut, ki obstoja edinole v oboževanju lastnega naroda in postaviti moramo na njegovo mesto zavedni nacionalizem, ki nikdar ne zataji svojega naroda, ki pa kaže razumevanje tudi za

* Članek je bil objavljen v češkem časopisu »Mladí Venkov«. Ker velja tudi za naše razmere, ga objavljamo.

druge narode in priznava njih pravice na obstoj in svobodni razvoj.

Združiti Slovanstvo je bila želja mnogih idealistov in navdušencev. Danes pa vidimo, da smo od te združitve bolj oddaljeni kakor kadarkoli prej. In vendar bi pomenila pomiritev in sporazumljenje med Slovani pacificiranje velikega dela Evrope in bi zamoglo prinesiti slovanskim narodom mirno življenje.

Prejšnji poskusi so se ponesrečili, ker je manjkalo vsake podlage. Politična in kulturna podlaga je bila nezadostna za rešitev tega vprašanja. Nam se pa nudi druga podlaga, ki je trdnjša in bolj učinkovita in to je ideja — zemlje. Ako more kdo združiti slovanske narode — tak je to slovanski kmet. V slovanskem narodu tvori kmet 80 do 90 odstotkov vsega naroda. Podajo li si roke slovanski kmetje, — podajo si roke slovanski narodi v svoji ogromni večini. Imalo nekaj skupnega, kar jih zbližuje. Delo na domači grudi, katero ljubijo in katero ohraniti svojim otrokom je njih edina želja.

Kmet more lažje delovati na zbliznjanje, ker ni prenapeto nacionalističen. Ima smisel za realno življenje in se razume dobro tudi s človekom drugega jezika. Način njegovega dela, produktivna sredstva, solnce in zemlja mu dajajo gotov mednarodni pečat. Na nacionalističnih sporih v Slovanstvu nima nobenega interesa, je to največ inteligenca, katera jih podpihuje. Tem lažji si poda roke čez glave razburkanih življenj k skupnemu delu.

Zemljoradniški program je program miroljubnosti. Kmet ni bil nikdar gospodstva željan, nikdar ni hrepenel po tem, da bi si podjarmil tuje narode. Dosti dolgo je bil sam zaslužjen, skusil je na sebi suženjstvo in ga ne privošči nikomur. Nima interesa na pridobivanju razsežnih ozemelj, petrolejskih vrelcev, premoga ali kovin, noče voditi barbarških vojn v ter svrhe. Njegov cilj in program je mirno delo na domači grudi v korist lastnega naroda in vsega ljudstva.

Slovanski narodi so mladi, šele v začetku svojega razvoja. Njihova je bodočnost! Kakšna bo slovanska doba? Romanska in germanska doba so prinesle svetu velikanski tehniški razvoji, niso pa znale odvrniti od ljudstva grozot in nesreče velikanskih vojn. Zagotoviti ljudstvu večni mir, to je najvišja naloga, ki jo je usoda pridelila bodoči federaciji slovanskih držav.

Vestnik kmetijskih fantov in deklet.

»Gruda«, glasilo Zveze kmetijskih fantov in deklet izide v par dneh. Dolžnost vsakega fanta in dekleta je, da si list takoj naroči. Celoletna naročnina stane 30 Din, polletno 15 Din. List bo razpravljalo o vseh zadevah, ki zanimajo kmetijskega fanta ali kmetijsko dekle. Agitirajte od osebe do osebe, ter nabirajte naročnike. »Gruda« mora biti v vsaki kmetijski hiši. Prvo število bomo poslali na ogled. Kdor se hoče na njo naročiti naj pošlje naročnino po priloženi položnici.

Kmetiskim fantom novomeškega okraja! Zveza kmetijskih fantov in deklet priredi organizacijski tečaj za fante novomeškega okraja. Pozivljamo vse one, ki se hočejo tega tečaja udeležiti, da se prijavijo Zvezi v Ljubljano do 20. t. m. Čas in kraj, kje se bo tečaj vršil, se bo prijavljenim pravočasno javil.

Ustanavljajte društva kmetiskih fantov in deklet! Redko kedaj je potreboval kmetiski naraščaj dobre in primerne organizacije tako, kakor v današnjih časih. Živimo v težki dobi, ki zahteva v vsakem mestu cele moč, trdne in neomajne značaje. Največjega pomena pa je to za kmetiski stan, katerega čaka v naši državi še velike naloge. Fante in dekleta. Vaša dolžnost je, da se na to že sedaj pripravljate. Težko je to za vsakega posameznika — toda v združiti je moč! Zato ustanavljajte povsod društva kmetijskih fantov in deklet, da gremo skupaj na delo za lepšo bodočnost kmetijskega stanu. Obračajte se v vseh zadevah na Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani, kjer dobite vse potrebne informacije. Na delo!

Kmetiskim fantom ljubljanske okolice. Že prijavljeni tečaj za kmetijske fante ljubljanske okolice se vrši dne 30. marca 1924 pri »Mraku« v Ljubljani, Rimska cesta.

Pozivljamo vse one fante, ki se dosedaj še niso prijavili, da se nemudoma prijavijo. Čas za prijave je do zadnjega dne. Udeležite se organizacijskega tečaja v kar največjem številu.

Naši sestanki in shodi.

Ljubljanska okolica.

Zbor zaupnikov ljubljanske okolice se je vršil v nedeljo, dne 9. marca v Ljubljani. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba sijajna. Sklenjeni so bili soglasni sklepi glede bodočih volitev. Razpravljalo se je o »Kmet. družbi«, prečitala klerikalna okrožnica in se je vse potrebno ukrenilo, da družba ne pade v pest klerikalnim spekulantom.

Sprejeta je bila resolucija, zadevajoča ljubljanski tržni red.

Novo mesto.

Zbor zaupnikov v Novem mestu se je vršil v ponedeljek, dne 10. marca. Udeležba je bila dobra. Zbor je sklenil vse potrebno za občinske in druge volitve. Daljša debata se je vršila o »Kmet. družbi«. Sklepi so bili soglasni. SKS napreduje v vseh občinah novomeškega okrajnega glavarstva.

Mirna. Dne 9. t. m. smo imeli tu pri tovarišu Kolencu shod SKS. Shodu je predsedoval tovariš Celar iz Mirne. Poročal je poslanec Ivan Pucelj, ki je v poldrugournem govoru pojasnil politični in gospodarski položaj. Udeležba je bila z ozirom na slabo vreme naravnost razveseljiva. Prisoten je bil celokupen odbor krajevne organizacije in zastopane so bile vse vasi mirnske občine.

Mokronog. V nedeljo smo imeli stajen shod SKS na Bistrici pri Antonu Zajcu. Vsi prostori so bili polno zasedeni. Predsedstvo je prevzel predsednik okrajne organizacije Franc Zupančič iz Rakovnika. Tovariš poslanec Pucelj je s svojim stvarnim, jasnim, prepričljivim govorom dosegel izredni uspeh. Stara korenina oče Gorjup za žalostne gore je med glasnim odobravanjem pobijal zakon o neznošnih taksah in bivši poslanec Ivan Majcen je opozarjal na nevarnost ki priti vinogradništvu, ako se dovoli uvoz italijanskega vina v našo državo in se mora ta namera preprečiti. Na shodu je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Volilci SKS mokronoškega sodnega okraja vzamejo poročilo poslanca Pucelja z odobravanjem na znanje. Posebno zadovoljstvo izjavljajo nad dejstvom, da se je dosegel sporazum med dalmatinskimi, bosanskimi, srbskimi in slovanskimi kmeti. Izražajo željo, da se skuša priti do sporazuma tudi s hrvaško seljaško stranko tako, da bode končno ves kmečki narod nastopil ramo ob ramo za pravico, red in poštenost v državi kakor tudi proti hegemoniji enega plemena nad drugim. Najstrožje obsodijo sedanji vladni režim in odločno protestirajo proti samolastni izročitvi Reke Italiji. Z grenkim studom zavračajo brezvestno korupcijo in zakonolomstvo vladnega sistema, ki je v službi odgovitve občnega zbora Kmetijske družbe pogazil celo društveno avtonomijo. S kulukom nam upeljuje nazaj tlo, katere se je naš narod s težko borbo že v prejšnjem stoletju osvobodil in z vedno večimi, krivičnimi davki pa ubija naravnost voljo do dela v narodu.

Tega brezobzirnega, vsega obžalovanja vrednega počenja kmečko ljudstvo ne more več mirno gledati in zato je skrajni čas, da se združijo kmetijske stranke v državi v močno celoto in si same ustvarijo boljšo gospodarsko bodočnost. Nujna potreba je, da si podajo vsi trije kmetije Srb, Hrvat in Slovenec svoje krenke desnice, se združijo in dajo v bratski slogi naši državi kmetisko ustavo. Kmetiska država bode urelena tako, da bo v njej svobodno in neovirano odločevala ljudska volja v vseh zadevah tako gospodarskega kakor političnega značaja. Ako bo ta najvišji cilj dosežen, ne bo več potrebno, da se izseljuje naš narod v tujino in zapušča svoje jugoslovanske domove.

Zato volilci SKS pozivljajo tovariša poslanca Pucelja in celokupen zemljoradniški klub, da zanočijo delo za gospodarsko osamosvojitve kmeč. ljudstva odločno in vstrajno nadaljujejo in to vse do končne zmage kmetijske misli.

(Sv. Peter pri Mariboru.) V nedeljo se je vršil pri sv. Petru pri Mariboru zaupni sestanek SKS. Poročal je tov. Mrmolija. Poročilo je bilo s pritrevanjem sprejeto in so zborovalci z ogorčenjem obsodili delovanje Žebota in njegovih tigrov.

Pokrajinske vesti.

(Seja okrajnega odbora za Ptujski okraj) se vrši na dan 16. marca v gostilni Strohmalter. Začetek ob 9. uri popoldne. Privedite tudi naše vnete agitatorje na to sejo. — Ivan Kirbis, predsednik.

(Brezposelnost.) V zadnjem času se je oglašila tudi pri nas nova nadloga — brezposelnost, ki se stalno širi. V ostalem je brezposelnost naravna posledica industrijske krize, ki je morala nastati vsled prehitrega razvoja naše industrije in ozdravljenja naše valute.

Ker je brezposelnost ena največjih nesreč, ki more zadeti zdravega človeka, je socialna dolžnost vseh, da se proti njej bori. V prvi vrsti je seveda v to poklicana država, toda v enaki meri so dolžni to storiti tudi posamezniki. Zlasti pa tudi brezposelní sami. Samo apeliranje na javnost ne pomaga, temveč brezposelní je dolžan prileti za vsako delo, samo da ga ono pravi. In je več ko značilno za naše razmere, da istočasno, ko razsala v mestih brezposelnost, manjka na deželi delavcev. Vse beži v mesta, pa čeprav jih tam čaka samo pomanjkanje.

Nazaj na deželo kličemo zato vsem brezposelnim. Naša država je agrarna država in zato izvira njeno glavno bogastvo iz kmetijstva. Povzdignimo to, pa smo dvignili blagostanje države, samo blagostanje pa more ubiti brezposelnost. Kmetijstva pa ni mogoče dvigniti, če manjka na deželi delavcev. Zato rečemo še enkrat: Nazaj na deželo vi vsi, ki trpite v mestih od brezposelnosti! Kakor velja za kmete geslo: pomagaj si sam, tako je pravilno to geslo tudi za delavca in zlasti še za brezposelnega delavca. In še danes velja pregovor našega prvega pesnika, da samo lenega čaka strgan rokav!

(Se strinjamo.) O brezposelnosti je napisal »Ljudski tednik« sledeče besede, ki jih popolnoma odobravamo. »Ljudski tednik« pravi: Glasila SLS rada povdarjajo, da po mestih ljudje stradajo in da se ondi povečuje število brezposelnih. Pri nas na kmetih pa poslov manjka. Sveta za obdelovanje je dovolj, delavcev pa ni, ker vse tišči v tovarne in mesta. Se jim že mora tam bolje goditi, kakor na kmetih. Ali res ni nikogar v Sloveniji, ki bi se ganil za dobrobit kmečkega stanu? Ali Jugoslovanska kmečka zveza spi? Nekaj časa je ta zveza vsaj obetala, zdaj se je pa tudi obetanja naveličala, ali so se pa obetov naveličali kmetje. Njen odbor menda že čuti, kam je zabredel. Kako morejo ti moške skupaj sedeti s komunisti, ki oznanjujejo za vse delavce, tudi kmečke, osemurni delavnik? Ali ni to nesmisel za kmete? Kam pride kmet, če bodo taki ljudje še dalje vodili politiko in reševali kmečka gospodarska vprašanja. V vodstvu SLS je prava mešana dveh hasprotnih si stvari. Zato je pa »Domoljub« tako kilav. Ta list, nekdanji glasilo kmečkih interesov, pač vpije na debelo, da smo prišli v »srbsko močvirje«, ne pove, pa, kako da smo notri »prifurali«. Bili so ravno tisti prvaki SLS, ki sedaj najbolj vpijejo: Nazaj, nazaj! Pa voz ne gre več ven, je prepozno! Ali se poslanec Brodar še spominja na svoj slavospev Srbom v »Domoljubu«? Zdal imamo. Brcaj, muha v močniku! Žal, da je tepen in bo še tepen tudi slovanski kmet, ki je pri celi stvari najbolj nedolžen. Ima pač to napako, da najraje veruje tistemu, ki vpije in slepari.

(V »Straži« z dne 7. t. m.) je priobčen nesramen napad na tov. Drofenika. Kar se tiče tožljivih očitkov v tem napadu, prepustimo zadevo tovarišu in pričakujemo, da si bode znal polskati primerno zadoščenje. V ostalem radi verjamemo mlečnozobemu dopisniku, ki pravi, da je lahko miren. Drofenik pa ne bode zapustil Šent Jurja, akoravno je radi svoje narodne in politične delavnosti nekomu neljub. Se manj pa bode ustregel, da bi se prostovoljno preselil v večnost. Dopisnik se nadalje tudi jezi, da se tov. Drofenik zanima kot prijatelj kmetijske mladine za šolski pouk iste. Gospodu, ki je prispeval »Straži« omenjen dopis, pa nasvetujemo za sedaj, naj ne izziva nadalje, sicer bomo nastopili drugače in bode fantek svojo nepremišljenost obžaloval. Sicer pa pri nas take zadržbarije ne zapuščajo nobenih sledov, nego nas take stvari v našem delu in prepričanju le še bolj utrdijo.

(Protestni shod proti draginji) se je vršil v nedeljo v Mariboru. Poročevalci so podali izčrpna poročila glede cen življenskih potrebščin pred in po vojni. Samo glede cen obuvalu, obleki, manufakturi in industrijskim potrebščinam, ki določujejo tudi ceno živlilom, bi želeli natančnejše statistike. Pri tej priliki so padale trde besede in očitki na račun klerikalnih poslancev, posebno Žebota, radi njihovih obvolitvenih obljub. Jasno se je pokazalo, da bodo pri prihodnjih volitvah dobili poslanci SLS mesto kroglice — batine. Ker se klerikalci čutijo krive, so se na shod pripravili in poslali nekega Polšeta, da vsaj nekaj reši. S svojim Pavilhovskim nastopom pa je napravil Žebotu precej slabo uslug. Trdil je, da niso klerikalci in Žebot krivi draginje in kuluka itd., marveč Pucelj in Drofenik, češ, da sta provzročila draginjo praščev s tem, da sta Slovence prodala Srbom. Tisti klerikalni Pavliha naj si prilhrani svoje nastope za pust!

(Dom Sokola I na Taboru v Ljubljani) bo tekotom pomladi dograjen in pod streho. O binkoštnih praznikih posveti Sokol I svoj dom z vzdajanjem spominskih kamnov, ki jih prinese Sokol iz vseh delov naše očetnjave. V zvezi s slavnostno bo večja prireditev na Taboru na binkoštno soboto, nedeljo in ponedeljek. Vzdava spominskih kamnov bo na ponedeljek popoldne. Binkoštna nedelja bo posvečena dobrotnikom in prijateljem Sokola, ki so z delom ali denarnimi in materialnimi prispevki podprli gradbo doma. Za prireditev vlada veliko zanimanje. Sokol iz Zagreba je že javil svojo udeležbo; prinesel bo kamen s Petrove gore. Namerava se tudi razstava načrtov, slik sokolskih domov itd., ki bo zelo zanimiva in poučna. Kakor nam poroča Sokol I, bo v

kratkem objavljen načrt cele prireditve.

(Naselitev zdravnikov.) V Cerknici, kjer so že skoro leto dni pogrešali zdravnika, se je s 1. marcem t. l. stalno naselil kot okrožni zdravnik g. dr. Staniko Pušenjak, bivši zdravnik splošne bolnišnice in ženske bolnišnice v Ljubljani.

(Umri) je v Mostah pri Komendi po dolgi mučni bolezni v 55. letu starosti Ivan Obrnek, ugleden posestnik in vzor gospodarja. — Bodi mu ohranjen blag spomin!

(Umri) je Janez Selan, posestnik iz Notranjih gor. Bil je vzoren gospodar, dober oče in zvest bорец za kmetško misel. Lahka mu zemljica, njegovi družini pa naše sožalje.

(Sladka gora.) V nedeljo, dne 2. marca t. l. so naš častiti gospod župnik oznanili s prižnice, da naj pridejo letos samo žene k velikonočnemu spraševanju. Navadno smo vedno le moški hodili, sedaj je pa malo narobe. Dobili smo od gospoda župnika veliko pomlilitve. Najbrže za to, ker so lani vsi klerikalce volili, pa so sedaj prosti spovednih listov. Po našem mnenju pa imajo naš g. župnik še neki drugi vzrok, da so tako nastopili proti moškim. V fari je namreč dosti takih, katerih župnik ne obračuna prav posebno, pa so potem kar nad vse moške zili svoj blagoslov. Ob prihodu tega našega dušnega pastirja v našo faro l. 1919 je mož pridigoval, da je prišel z vzvišenim namenom: ljudje poučevati v krščanskem življenju. Tekom časa pa so gosp. falmošter pozabili svojo obljubo in menda tudi na Kristusov nauk, ki se glasi: ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil... kar je pokazal župnik najlepše s tem, da je ob neki priložnosti pogal svojega kaplana iz farovža samo za to, ker je župnikova kuharica tako hotela. Poprejšnji kaplan je moral oditi radi tiste dolge Lizike, a sedanjega bi se župnik in ta ženska tudi rada znebila, kar pa ne bode šlo tako lahko, ker priljubljenega kaplana cela fara ščiti. Nadalje je farovška lubezen do bližnjega tirala že štiri žrtve pred sodnijo. Tako si je drznila neka ženska izraziti svoje mnenje o župniku in njegovi okolici, vsled česar je seveda nastalo razaljenje časti. Morala je po razsodbi sodišča žena prositi župnika za odpustanje, kar je tudi storila, le da se velikodušni Kristusov namestnik ni zadovoljil s tem, marveč je trdovratno zahteval, da mora biti žena kaznovana. Zares, natančno izvrševanje zapovedi: bodite usmiljeni, da bode te usmiljenje dosegli. Ako se ne bodo razmere v našem župnem dvorcu izboljšale, bomo začeli to čedno družbo še na drugačen način preganjati, gradiva imamo dovolj za to.

(Sveti Peter pri Mariboru.) Dolgo niste čuli g. urednik iz naše občine nikakega glasu, kakor da bi popolnoma zaspali, toda temu ni tako, ker iz spanja nas pridno dramijo »Zvezanci« ali »Zvezarji« s svojimi sestanki, katerih enega so imeli pod kaplanovim vodstvom v farožu, drugega pa v sobi bralnega društva »Skala«. Očividno že vohajo, da bodo skoraj volitve, pa se zopet pripravljajo na novo »zmago«. Da, da — zmaga! Zmaga! Tako so kričali lani naši zaslepljeni med temi posebno Vodolski Bežjak ter brodar Šalamun. Mi pa vam pravimo, da pojte se solit z vašo zmago, ker v resnici niste ničesar zmagali, temveč sami ste premagani po tolikih kozlih, ki jih strelja vaša kmečka Zveza ter njeni poslanci, tako da se v resnici čudimo, kako da si še upate ponovno pred našo ljudstvo z vašimi praznimi obljubami. Ob priliki zadnjih volitev so imeli 5 volilnih shodov, kjer so g. kaplan poslušnim ovčicam obečevali zlate čase, če bi volili Kmečko Zvezo ter se zaničljivo izražali o »Samostojnejših«, češ, da so krivi težkih davkov itd. Pri tem poslu jim je pridno sekundiral župan Fluher, poznata osebnost po svoji hrabrosti v vojni za Habsburžane, odkoder je ostal krujev, da ob času volitev pa, če se mu zdi, da bo za »Zvezo« premalo glasov, tedaj pa ga ni za poznati za hromega, ker šviga kot elektrika po naših hribih okoli za volilci. Kdor bolje od blizu pozna to osebito, ta lahko slutí, da ga skomina po poslanski časti, kadar bo Žebot odšel v penzijo. Slednji obljublja nam Peterčanom cestno zvezo St. Peter — Duplek, vsaj trdi, da smo mi prvi, koder se bo od Okrajnega zastopa v Mariboru kaj ceste gradilo; (prosi se za to stvar že 30 let), a sliši se o tej stvari vedno manj, ker imajo našeti gospodje druge skrbi, predvsem bližajoče se volitve, o katerih bomo lahko zvedeli, kdaj da bodo, ker tedaj bode prišli g. kaplan spet za zvonove pobirat — — — Peterčan.

Pregled tedenskih dogodkov.

Torek, dne 4. marca.

Skupščina nadaljuje z razpravo proračuna. Političen položaj je ostal še vedno neizpremenjen, ker se opozicijski blok še vedno ni konstituiral.

Nemec turškega kalifata. Narodna skupščina v Angori je odstavila dinastijo Osmanov in izgnala kalifa ter vse prince iz Carigrada. Kalif se je odpeljal preko Jugoslavije v Švico. Med arabskimi in egiptskimi mohamedanci je nastalo vsled odloka angorske skupščine veliko nezadovoljstvo. — Bolgari nadaljujejo s pripravami za pomladne banditske vpadne v našo državo.

Sreda, dne 5. marca.

Vlada oficijelno izjavlja, da oziroma Radičeve govornice, da je naša vlada z Italijani sklenila zaradi Hrvatske kakšno tajno pogodbo, da je to neresnično. — Demokrati in klerikalci so se razgovarjali z radikali za vstop v vlado.

Četrtek, dne 6. marca.

Odposlanec Radiča, poslanec Predavac, je prišel v Beograd in prinesel s seboj poverilnice Radičevih poslancev. Poslanec Predavac je stopil takoj v stik z opozicijskimi strankami. Z njegovim prihodom je postal opozicijski blok konkretniji, ker je Predavac izjavil, da pridejo Radičevci v skupščino in da bodo prisegli kralju in ustavi. Če tega ne store, ne morejo biti poslanci. — Prvi korak za zblizanje med Jugoslavijo in Rusijo. Dosedaj je zastopal v Beogradu Rusijo carski poslanik Strandman. Naša vlada mu je sedaj odrekla pravice poslanika, s čimer je storjen prvi korak za zblizanje med nami in Rusijo.

Petek, dne 7. marca.

Razkol med demokrati. V Beogradu se je vršila seja demokratskega poslanskega kluba glede vstopa demokratov v opozicijski blok. Pribečević in njegovi pristaši so se odločno izjavili proti opozicijskemu bloku, dočim je bila večina pod Davidovičem za opozicijski blok. — Prihod Predavca v Beograd je silno okrepil stališče Pašića, kateremu je izrekel radikalni klub popolno zaupanje, čeprav je bilo še pred kratkim dosti radikalov proti njemu. — V Nemčiji je prišlo do krvavih demonstracij.

Sobota, dne 8. marca.

Radičev odposlanec Predavac je izročil podpredsedniku Bahiču 20 poverilnic. To število ne zadostuje, da bi mogel opozicijski blok vreči vlado. Radič hoče na ta način očividno od demokratov izsiliti, da bi še bolj popustili in da bi se popolnoma izrekli za revizijo ustave. S tem bi pa bila demokratska stranka med Srbi pokopana. — Grška vlada je odstopila. Republikanci so zmagali. — Anglija, Italija in Rumunija so protestirale v Sofiji, ker se zbirajo macedonske četaške čete ob meji Jugoslavije. Ta protest je jasen dokaz, da so krivi makedonskijušči, morilci Stamboliskega in ne Jugoslavija. — Francoski frank je vnovič silno padel.

Nedelja, dne 9. marca.

Posvetovanja v opozicijskem bloku se nadaljujejo. Izvoljen je poseben odbor, obstoječ iz zastopnikov demokratov, klerikalcev in Spahovcev, ki bo določil taktiko opozicijskega bloka. Sklenjeno je, da se ne nasprotuje sprejemu proračuna, potem pa da pridejo Radičevci v Beograd in vržejo vlado. Ni pa še gotovo, če bo Radič prisegel, ker bi si s tem preveč pokvaril svoje stališče. — Vprašanje verifikacije Radičevih poslancev bo rešeno v najkrajšem času. V verifikacijskem odboru je 10 radikalov in 10 opozicijskih poslancev ter 1 Nemec, ki bo torej odločil o vprašanju.

Ponedeljek, dne 10. marca.

Skupščina je sprejela proračun prosvetnega ministra. Proračun bo skoraj v celoti rešen, nakar se prične odločati na borbo med Pašićem in opozicijskim blokom. Pašić ima z Nemci in Džemietom 127 poslancev, dočim jih šteje opozicijski blok samo 92. Z 20 Radičevimi poslanci, kolikor je izročil poslanec Predavac poverilnic, bi to število naraslo na 112, kar je še vedno premalo. Če bi pristopili še zemljoradniki, ki bi gotovo pomagali zrušiti radikalno vlado, bi naraslo število opozicije na 123, kar še ne zadostuje. Računati pa je tudi s tem, da bi Pribečević vstopil v vlado. V tem slučaju pa bi radikali razpolagali s 137 poslanci, opozicijski blok pa le s 113. Zato je potrebno, da pride najmanj 50 Radičevih poslancev v skupščino.

Gospodarske vesti

(Občni zbor) mlekarkega društva za ljubljansko okolico se vrši v nedeljo, dne 23. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v salonu pri »Mraku« na Rimski cesti. — Dnevni red je objavljen v »Kmetovalcu« z dne 15. t. m. — Skrbite vsi, da bode udeležba čim večja. Pripeljte s seboj sosede. Vabljeni so vsi člani in prodajalci mleka.

(Za izvoz naše živine.) Finančno ministrstvo je izdalo novo carinsko tarifo za izvoz žive živine iz naše države. Ta carinska tarifa dovoljuje velike olajšave malim prodajalcem živine.

(Vrednost denarja.) Kakor vse kaže, se je vrednost našega denarja ustalila. Na zagrebški borzi je veljal dne 10. marca: ameriški dolar od 79 do 80, angleški funt od 343 do 346, švicarski frank od 13,87 do 13,88, italijanska lira od 3,35 do 3,38, francoski frank od 2,84 do 2,89 in češka krona po 2,30 D; en dinar je bil 877 do 881 avstrijskih kron in 900 madžarskih kron.

TRŽNA POROČILA.

(Žito.) Zagreb, 8. marca. Tedenski pregled. Tendence se je uvrstila, ker so bili dovozi radi slabih potov minimalni. Producenti in trgovci ponujajo blago za cene, ki konzumu ne konvenirajo. Izvoz skoro (popolnoma) prestal radi dinarjevega tečaja. Čim postanejo dovozi močnejši, bodo morale cene na vsak način nazadovati, zlasti ker je bil italijanski uvoz v pasivne kraje Dalmacije in Slovenije precej živahen. Moka trguje slabo in notira »0« 5,45—5,50, srednja kvaliteta 5,35—5,40, za krušno moko so cene zelo neurejene. Istotako je bil promet z pšenico zelo majhen, bačko so prodajali po 335, za srbsko pa 310—315 D. V rži ni bilo prometa; po ječmenu so povpraševali pivovarne, vendar ga ni bilo dobiti, dočim so prodajali lahki ječmen (za krmo) po 275—280. Oves je notiral 255—260 na naložitveni postaji, otrobi 185—200 D za 100 kg.

Dunaj, 7. marca. Domača pšenica 3.300 avstrijskih kron, jugoslovenska 3.650—3.700, domači ječmen 3.850, češkoslovaški 4.250, romunska in jugoslovenska kornuza 3.900, oves 2.550; domača moka za pecivo 5.700, madžarska 5.900, otrobi 1.650 avstrijskih kron.

(Živina.) Maribor, 8. marca. — Na svinski sejed dne 7. marca 1924 se je prignalo 79 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prešči 5 do 6 tednov stari komad 225—261,50, 7—9 tednov stari komad 625—750, 5—7 mesecev stari komad 1000—1125, 8—10 mesecev sta-

ri komad 1350—1500, 1 leto 1850—2000, 1 kg žive teže 20—22,5. 1 kg zaklane 25—28,7 D.

Praga, 7. marca. (Mesni trg.) Ovce 13—16, teleta 9,50—14, koze 8—12, domače svinje 13—14, danske 12—15, švedske 13,75—14, danska teleta 13—14, volji prednji del 10—13, zadnji 12—12,50, bik 12—14, krave prednji del 8—11, zadnji 10—13, janjci 11—16.

(Jajca.) Zagreb, 8. marca. Položaj je nekoliko boljši, ker je kupovala Švica in Anglija, Češkoslovaška zelo malo, več pa Nemčija. Sveže zdravo blago so plačevali naši izvozniki po 1,10 D za komad.

Odgovori somišljenikom in prijateljem.

IZ LISTNICE POSLANČEVE

J. R. B. — Prošnjo J. M. vložil na pristojnem mestu ter v »Kmet. Listu« tudi javil vložno številko. Seveda bo rešenje dostavljeno priložnosti, a ne meni. Ako tekom tega meseca še ne bo rešitve, sporočite mi po dopisnici in pa takrat javljeno številko, da ponovno intervencijam, ker nimam evidence o izvršenih intervencijah.

Tov. K. G. P. — Zadevo V. B. bo mogoče razčistiti le potem upita na ministra vnanjih zadev. Bo pa seveda treba veliko dalj časa čakati na odgovor.

A. S. J. — Pri takih razpisih rešuje komisija, na katero ni mogoče uplivati in zavisiti vse le od kvalifikacije.

A. L. L. — Obvestil ministra in referenta. Upam, da intriga absolutno ne bo uspeša.

V. K. P. — Predvsem je tu mero dajen zakon in komisija, ki bo izvršila razpored, bo morala ineti predvsem to pred očmi.

Tov. Z. S. R. — Vloga Hr. in pos. še ni prispela na ministrstvo in zato še nisem mogel izvedeti mišljenja referenta. Obdržal bom stvar v spominu in tekom prihodnjega tedna zopet podrezal.

Tov. H. S. B. — Prošnja za šolo v S. F. je odšla v Lj. na mišljenje. Morda sta odšli tja tudi prejšnji, ne vedo, vendar je mogoče. Poglej torej ob priliki v Lj. in pospeši, da se čimprej vrnejo sem.

J. P. G. — Napravite prošnjo na ministrstvo. Zadoščajo isti razlogi, ki ste jih navedli v pismu na mene. Seveda morate kolekovati prošnjo s 5 D. in priložiti v kolektu 20 D.

Osnednja Zveza gostil. združenj v Lj. — Spomenico prejel. Seveda bo ostal naslov gluh za njo, kakor je bil, ko ste poslali prve podatke, katere sem vse — ako bi pazno čitali Kmet. List, to tudi vedeli — v takratnem govoru — žal brez uspeha — uporabil. Zato vam je tudi ušel stavek: »Skupščina, ki je ta zakon dovolila, nima niti enega obrtnostrokovnega člana v sebi, zato je temu zakonu pritrila...« Hoteli ste menda reči, da tega nima tista večina, ki je ta zakon izglasovala. Če hočemo doseči olajšanje, vodi do tega samo ena pot: Zrušenje režima in sistema in v novo skupščino dosti pametnih pa poštenih mož iz ljudstva, ki ne samo da poznajo potrebe ljudstva nego, da imajo tudi srce zanje. Mislim, da si najbolje pomagajte, če pridno agitirate za SKS.

F. K. V. — Tisti zakon je res v veljavi, toda se ne nanaša na vaš slučaj, ki je starejšega datuma.

A. O. S. — Nič. Daje posojila samo na tri mesece.

Zveza g. z. C. — Prejel. Uporabim pri budžetski debati.

»Lastnikom« kovačev. — Od vseh strani pošiljajo po nekoliko starih »kovačev« vsakodnevno, da jih pri »Narodni banki« izmenjam. Da ne bo mesto enega sto potov, predlagam: Pri vsaki kr. org. naj zbere tajnik ali kdorkoli vse zaostale stare 10 dinarske novčnice, naj zapiše št. in serije, zloži v kuverto in z naslovom in številom opremljene odda o priliki v tajništvo v Lj. Kolodv. 7. Kadar bo večji broj, vzajem s seboj. Čas razmene je do 10. junija.

Edino najboljši šivalni stroji

so
Josip Petelinc-a
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
(blizu Prešernovega spomenika za vodo)

znamke Gritzner in Adler za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo v vseh opremljenih, najnižja cena, 10 letna garancija.

Istotam igle, olje, posamezne dele za stroje in kolesa. Sprejemamo popravila.

Poslano.

Javno vprašanje.

gospod Iv. Baraga, žel. čuvaju
Černe pri Brežicah.

Včeraj sem bil opozorjen na članek s podpisom Vašega partizana M. Umeka v zadnjem »Napreju«, ki mi posveča cele kolone. Ne mislite, da me je že Bog tako »udaril«, da bi se spuščal v polemiko s člankom, ki ga že dolgo pri najboljši volji ne morem smatrati resnim. Mi je žal, pa vendar tega veselja ne morem Umeku narediti. Sicer pa sem mu že davno povedal pred prijatelji, kdaj se bom z njim pečal in mu odgovarjal. Čudno, da se ni tega priobčil v »Napreju«. Kar se tiče v članku navedenih klevet in izmišljin, o tem se pogovorimo na drugem mestu. Da pa sem naslednja vprašanja stavil na Vas, gospod Baraga, je vzrok tole:

1. Reklo se mi je, da so svoj čas razni dopisi, ki jih je Umek priredil za »Napreju« pod naslovom: »Iz Globokega«, nosili tudi Vaš podpis, ker se baje dopisi, podpisani od samega Umeka, niso sprejemali. Če ste torej njegove umotvorje, ki so po večini nadkriljevali »Salomonovo modrost«, Vi so podpisovali — četudi le na skrivaj za uredništvo, ste s tem bili soudeleženci in torej za vse njegove tozadevne početke vsaj moralno odgovorni, jo nosite ločeno tudi kot glavni tukašnji voditelji Vaše grupe. Če ste glasili za »Napreju«, brez črta na to, če ste tudi ta dopis sponosili ali ne. Da odgovornost — za ta članek — faktično tudi nosite, sledi tudi iz dejstva, da sta isto številko »Napreju« mimo Vas izdali ljudem razdeljevali iz izrecnim opozorilom: »Naj čitalo, kar piše notri o Umeku« — torej zadevo odobraval in širil.

2. Smatral sem Vas še do nedavno za iskrenega, odkritostnega in razsojnega moža, ki sovražil zahrbtnost in je tudi kot politični nasprotnik dostojen. V tem članku je med drugimi klobučkami tudi govor o »Agr. reformi«, o nekem tozadevnem glasovanju v parlamentu, da sem jaz glasoval tam proti razdelitvi veleposestev itd. Vse to ni uredništvo »Napreju« samo molče odobrilo, temveč še naprej s pripombo, da je to celotno nismo prineslo zato, da svoje ljudstvo porči in vzbudi (?) da se bo vedelo ravnanj itd. — torej le s tem prevzelo moralno kot pravno (na svidenje gospod. Bernot v Novem mestu) odgovornost. Iz teh razlogov se obračam na Vas, da mi po svoji vesti odgovorite stvarno na naslednja vprašanja:

1. Kaj bi na primer zasluzil list, recimo celo »kulturen slovenski« list, ki bi imel svoje ovčice za tako zabite, da bi se jim upal servirati brez sramu popolnoma zlagana in izmišljena dejstva — potem bi

jim pa še frontično povedal, da je to zanje »futer« za njih vzgojo in vednost???

2. Povejte, kdaj sem jaz v parlamentu glasoval proti razdelitvi veleposestev, kot se to trdi v članku — »za vzgojo Vaših ljudi«?

3. Kdaj med mojim poslančevanjem je bilo v parlamentu sploh glasovanje o razdelitvah in nerazdelitvah veleposestev, ali o kakem zakonu o agr. reformi? — Vsak človek, ki se le malce zanima za politiko, ali agr. reformo posebej, ta dobro ve, da ni bilo v parlamentu o tem najmanjšega govora in da se tozadevni načrt zakona še do danes ni pripril do glasovanja in se najbrž še kmalu tudi ne bo (razen če bi morda g. Umek izvolil vzeti zadevo — v roke — op. uredn.). Zlasti pa to dobro ve odg. urednik in lastnik »Napreju« gospod Bernot, ki je bil tudi prvi čas narodni poslanec in mu je torej dobro znano, da je vsa tozadevna godla v članku prosto izmišljena in lažna — pa je ne samo posilil priobčiti članek, torej laž — temveč tudi še pripombo, da je vse to »za vzgojo njegovih ljudi« v zadevi agrarne reforme. Ali tako dobro pozna g. Bernot svoje ljudi in njih brhlost? Sem mnenja, da bi tak »futer« bil še za najbolj brhlovske klerikalne želodce prekosati!

4. Včasih sem znal vsaj »slovensko«. Iz tega »duhovitega« članka pa pri vsej muki in klicanju vseh svetnikov na pomoč, nisem mogel priti na jasno, ali smem kot zaključek tega otrobovstva smatrati sebe kot onega, ki je izposloval — povzročil, da je bilo Butlerjevo posvetilo razdeljeno, ali je to storil g. dr. Korun? Lepo prosim, gospod Baraga, rešite mi ta rebus, da bom vedel, če sem jaz temu vzrok, da si »naboležim to kot moj uspeh v moji kroniki. Nadalje prosim za pojasnilo v slučaju, da meniš priznate to stvar, sem li s tem naredil »dobro delo«, ali pa sem s tem eresi? Da tako vem, če imam za ta posel pričakovati odpuščanj — ali pa bom moral iti še celo zato k — spovedi?!

Negotovost je pač nalujša stvar. In to ve gospod Umek zelo dobro, pa Vam naša vedno take članke napiše, da veste ob koncu mnogo manj kot ob začetku. Ne več, če si bral o kislji repti ali o sladkih poradižnikih — pa se potem muči in ugaiba! Eh, velik Vam je šaličev, naš Tinč!

Pa še to-le: Neki viši uradnik-klerikalec je v Brežicah več dni pred našim »Napreju« pripovedoval, da bodo v »Napreju« v bodočih številkah prihajala »strahovita odkritja o Umeku, njegovem »terorju«, »borbi«, »korespondenci« itd. Čudno — zelo čudno, v kakih zvezi stoji »pobožen« klerikalen dostojanstvenik z »čisto nič pobožnim« soc. demokratičnim »Naprejem«? Ali so res soc. demokrati udinili klerikalcem? Odkod ta skupen nastop, združen udar? No, kar pomirite se! Ne bo nič hudega! »Strahovitih« odkritij še to pomlad ne bo. Luciferjev teledinamo še na Piršenbregu ni dosegel severnega tečaja in kljub neprestanemu trudu »monterjev«, ki se zbirajo vsaj vsaki drugi dan na posvet, ne da se drugih glasov od sebe kot: Ur. Ur. Ur. — torej še mnogo premalo! Niti o eraričnih konjih, niti o svinjah in sladorju med volno, o usluhi in čevljih iz Vojniakovove tovarne itd. še ne prihajajo teledinamo nobenih vesti. Če pa bi radi priobčevali opis moje borbe, moje taktike, korespondenco itd., pa prosim, ne ubijajte se po »trnjevih« in skritih poih, ne pobirate drobtin od znanih »značajev«, ki bi Vam morda izdajo zaupanih mu reči še radi drago prodali — pridite k meni po brezplačne originalne in točne podatke, ki Vam jih dam na razpolago, kot odprto knjiž. In še hvalažen Vam bom, če boste hoteli ovekovečiti mojo borbo! Da borba — ena sama skozi dobo iz pred, med in po vojni! Ena dolga borba, volevana odkrito — z očmi v oči, nikdar zahrbitno in vedno le in samo za korist drugih ljudi, nikdar in nikoli pa ne niti za atomček lastne koristi. Ja, nasprotno, v nemalo lastno škodo, preganjanje, osebno zamero itd. Vidite iz vsakega akta, ki ga boste odprli, bo to odsevalo in kričeče dokazovalo. Sem pa pomnen tudi na sadove te razne borbe, ki so in ostanejo tudi za Brežice in okolico vidni in trajni — pa naj le to gotovim ljudem okrog »Napreju« prav ali ne. —

Globoko, 2. marca 1924.

Ivo Urek.

Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.—. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 344. Hrvatska.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd

Združene opekarne d.d., Ljubljana, telefon 733

naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta na Miklošičevi cesti šte. 13 tovarniško zalogo vseh vrst opeke lastnega izdelka.

Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo,

vabi vse svoje člane na

II. redni občni zbor

ki se vrši dne 30. marca t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani restavracije pri „LEVU“ v Ljubljani, Gosposvetska cesta

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobrenje računskega zaključka za leto 1923.

6. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
7. Citanje revizijskega poročila.
8. Volitve načelstva.
9. Volitve nadzorstva.
10. Slučajnosti.

OPOMBA: V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno.

Računski zaključek je članom od 7. marca 1924 v zadrugi pisarni na vpogled.

„EKONOM“osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani
reg. zadr. z omej. zav.**Naznanilo.**

Sl. občinstvu v Kamniku in okolici naznanjam, da sem prevzel staro znano trgovino **Kemperle v Kamniku**, katero sem bogato zalozil z najboljšim špecerijskim blagom, poljskimi pridelki in manufakturo. Postregel bom vsestransko z najboljšim blagom, po najnižjih dnevnih cenah.

Za obilen obisk se priporočam

Šoba Alojz.

Največja tovarna umetnih gnojil nam je prepustila svoje izdelke v razprodajo po celi Sloveniji in smo s tem dosegli največji napredek za naše poljedelstvo ter vam priporočamo nakup po sledečih izjemnih cenah:

Thomasova žlindra 18—20%	100 kg	170	Din
rudniški superfosfat 16%	„	160	„
kalijski sol 40—42%	„	155	„
kostni superfosfat 18—20%	„	250	„
apneni dušik 18—20%	„	315	„
kalij 14—15%	„	70	„
rožena moka	„	400	„

Navedene cene se razumejo bruto za neto v vrečah po 100 kg franko postaja Ljubljana, odnosno franko skladišče, Kolodvorska ulica 7 in brezobvezno. Za pristnost lamčimo in vam prilagamo obenem navodila za gnojenje in pričakujemo, da vam naša ponudba najbolje ugaja. Pri odjemu cellega vagona znaten popust.

Priporočamo se cenj. naročilom in beležimo z zadrugnim pozdravom:

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani,

reg. zadr. z omej. zav.

Posestniki in zidarji pozor!!!

Letos smo kupili znatne množine splitskega portland-cementa svetovne znamke **SALONA (TOUR)**, ter vam nudimo prama portland-cement v vrečah po 50 kg ali v sodih po 200 kg po nizkih cenah franko kolodvor Ljubljana ali franko skladišče Ljubljana, Kolodvorska ulica 7. Pri večjem odjemu vam stavimo izjemne cene.

Cement je prvovrsten in v prvi vrsti vporabljen za izdelovanje strešne opeke.

V slučaju potrebe se blagovolite obrniti na

„EKONOM“osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani
r. z. o. z.
Kolodvorska ulica št. 7.Prva slovenska izdelovalnica
USNJIATIH OBLEK**Drago Schwab**
Ljubljana, Dvorni trg 3.
Zahtevajte vzorce.

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc,
Ljubljana,Sv. Petra nasip št. 7
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi.)

Načenejši nakup nogavic, žepnih robcev, brisačk, kloba, belega in ručnega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih nalic, nahrbtnikov, potrebnih za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, **škarje** za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

Proda se hiša

v bližini Rakeka poleg državne ceste s sadnim vrtom, njivo in gozdno parcelo pripravno tudi za manjšo obrt. Cena Din 40.000.— Pismene ponudbe pod „Pripravno 12“ na Aloma Company Ljubljana.

Na prodaj je 2000 lepo ukoreninjenih

breskovih drevesc

najboljših sočnih vrst, kakor: krvavo-rdeče, bele, rumene itd. Cena za nad meter visoke je 5 Din, pod meter visoke pa 3 Din. Naročilo naj bo vsaj za 25 komadov. Pri naročilih naj se navede natančen naslov in zadnja železniška postaja.

Z razpošiljavitjo se prične prve dni meseca marca po povzetju. Za obilna naročila se priporoča

Anton Žagar,
Besnica št. 25, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Vabilo na

redni občni zborJubilejne mlekarne r. z. o. z.
v Št. Jurju ob juž. žel.,

ki se vrši

v nedeljo, dne 23. marca 1924. v prostorih Mlekarne ob devetih dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo in volitev načelstva.
2. Poročilo in volitev nadzorstva.
3. Računsko poročilo in sklepanje o odobritvi.
4. Predlogi načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ce ne bi bilo ob določenem času zastopano zadostno število članov in deležev, se vrši v smislu pravih eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ne oziira se na prisotno število članov.

Načelstvo.**Sprejem vaje**

za sedlarsko in ličarsko obrt. Naslov pove upr. „Kmet. lista“.

Naročila za najboljšo

modro galico

garantirano 98 do 99% sprejema

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

Kolodvorska ulica št. 7.

Cepijene trte

vkoreninjene divjake in sadna drevesca nudi po konkurenčno nizki ceni, Alojz Grabar, pos. in trinar, Zagorci, pošta Juršinci pri Ptutu. Za pojasnila priložite znamke.

Pri nakupu

novodošlega pomladenskega in letnega blaga za ženske in moške obleke, perilo, šifon, kotonina, oksford, cečir, cvilili, odeje, koci, posteljne garniture i. dr.

samo čehoslovaški izdelek, se priporoča domača trgovina

pri „Češniku“, Ljubljana,
Lingarijeva, Stritarjeva ulica.

Opozorjamo: Zemlje in neveste pri nakupu opreme (bališaj)! Cene znatno nižje in zmerne!

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOS

D. D. V LJUBLJANI

prodaja premos

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industr. podjetja in razpečava na debelo.

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov: Prometni zavod za premos d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

1 meter domačega platna

da tovarna **ŠINKOVEC**, Grosuplje, za 2 kg prediva ali 14 kg godenega oziroma 20 kg surovega lanišča.

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Računski zaključek za leto 1923.

Članstvo: Koncem leta 1922 je bilo 595 članov z 1145 deleži à Din 50.— Din 57.250.—

V letu 1923 je pristopilo 133 „ „ 475 „ „ 50.— „ 23.750.—

Stanje 728 članov z 1620 deleži à Din 50.— Din 81.000.—

Med temi člani je 11 zadrug z 3542 člani.

Promet v letu 1923, račun zgube in dobička ter račun bilance so bili sledeči:

DATI**I. Promet v letu 1923.****IMETI**

	Din	p		Din	p
Blagajna	5,126.889	91	Blagajna	5,097.001	02
Tekoči računi	3,638.822	88	Tekoči računi	2,686.249	90
Blago	8,033.697	68	Blago	8,139.495	63
Dolžniki	8,690.452	62	Dolžniki	8,187.922	03
Upniki	6,906.069	28	Upniki	8,522.577	92
Nepremičnine — hiša	151.638	25	Nepremičnine — hiša	—	—
Inventar — premičnine	25.006	12	Inventar — premičnine	—	—
Deleži	—	—	Deleži	81.000	—
Deleži pri Zvezi slov. zadrug	1.250	—	Deleži pri Zvezi slov. zadrug	—	—
Obresti in provizije	5.787	41	Obresti in provizije	57.957	75
Rezervni zakladi	—	—	Rezervni zakladi	60.596	56
Upravni stroški	263.415	32	Upravni stroški	10.028	66
Skupaj	32,842.829	47	Skupaj	32,842.829	47

ZGUBA**II. Račun zgube in dobička z dne 31. decembra 1923.****DOBIČEK**

	Din	p		Din	p
1. Upravni stroški:			1. Kosmatni dobiček pri blagu	293.606	35
a) plače	139.407.53		2. Na obrestih in provizijah	52.170	34
b) potnine	4.181.70		3. Vrnjeni predujmi	10.028	66
c) pis. potreb. inv. razsvet.	—				
kurjava, inserati itd.	119.826.09				
	263.415	32			
2. 10% odpis od premičnin	2.500	06			
3. 2% odpis pri nepremičninah	3.032	77			
4. Poslovni prebitek v letu 1923	86.856	20			
Skupaj	355.804	35	Skupaj	355.804	35

AKTIVA**III. Cista bilanca dne 31. decembra 1923.****PASIVA**

	Din	p		Din	p
1. Gotovina 31. decembra 1923	29.888	89	1. Deleži	81.000	—
2. Tekoči računi	952.372	98	2. Rezervni fond	60.596	56
3. Vrednost zaloge dne 31. dec. 1923	187.807	40	3. Upniki	1,616.508	64
4. Razne terjatve	502.530	59	4. 10% odpis pri premičninah	2.500	06
5. Inventar-premičnine	25.006	12	5. 2% odpis pri hiši	3.032	77
6. Inventar-hiša	151.638	25	6. Poslovni prebitek v letu 1923	86.856	20
7. Deleži pri Zvezi slov. zadrug	1.250	—			
Skupaj	1,850.494	23	Skupaj	1,850.494	23

V LJUBLJANI, dne 31. decembra 1923.

Načelstvo:

Bohuslav Skalicky, l. r., Inž. Fran Zupančič, l. r.,
Franc Sušteršič, l. r., Jože Kramar, l. r.,
Ivan Rus, l. r., Ludvik Plavšak, l. r.,
Inž. Mate Kosmač, l. r., Ivan Perko, l. r.,
Inž. Ernst Krulj, l. r., Janko Bukovec, l. r.,
Dr. Drago Marušič, l. r.

Nadzorstvo:

Dr. Janko Kersnik, l. r., Franc Pustotnik, l. r.,
Martin Bajuk, l. r., Jožef Hočevar, l. r.,
Anton Vovk, l. r.